

Krizový plán školy

Škola:

Základní škola a Mateřská škola Nučice, okres Praha – západ, příspěvková organizace

Osoba zodpovědná za dokument:

ředitelka školy Mgr. Petra Chlumská, chlumska@zs-nucice.cz

školní metodik prevence Bc. Jana Rybáková, rybakova@zs-nucice.cz

Krizový plán školy je dokument, který specifikuje postup pracovníků školy při zjištění rizikového chování žáků. Východiskem krizového plánu jsou Metodické pokyny a doporučení MŠMT a Školní řád.

Přehled krizových situací, které krizový plán zpracovává

Obsah

Škola:.....	1
1. Šikana a agrese.....	2
2. Kyberšikana	6
3. Záškoláctví.....	9
4. Rizikové sexuální chování	10
5. Návykové látky, tabák, alkohol.....	11
6. Tabák	15
7. Alkohol	15
8. Sebeпоškozování a poruchy příjmu potravy	17
9. Svévolné opuštění školy	19
10. Extremismus, rasismus, xenofobie	19
11. Vandalismus.....	21
12. Krádeže.....	24
Příloha Mimořádné situace – stručný postup školy	26

1. Šikana a agrese

Šikanování je agresivní chování dítěte, žáka/žákyně, studenta/studentky (dále v textu pouze „žák“) vůči jinému žákovi, případně skupině žáků. Jedná se o opakované (nikoliv nutně) chování, které je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně a/nebo sociálně. Šikana je charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Projevy šikany

Přímá podoba

fyzické útoky, vydírání, poškozování věcí, krádeže jiné osobě, útoky verbální (slovní), nadávky, vyhrožování, ponižování a neverbální nátlak, jako urážlivá gesta a zvuky, zírání, zastrašující nebo výhružné výrazy ve tváři, ničení, schovávání, nebo kradení věcí či učebních pomůcek (může mít formu sexuálního obtěžování až zneužívání).

Nepřímá podoba

nápadným přehlížením a ignorováním žáka skupinou třídní nebo jinou. Útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnost nemá. Většinou je nefyzická, ale třetí strana může být i zmanipulována do fyzického útoku. Nebezpečnost působení spočívá zvláště v závažnost, dlouhodobost a neřídká v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví. Pokud je zaměřena proti učiteli, mívá formu rozšiřování lží a pomluv, neoprávněných nařčení, ničení pověst a reputace, ponižování před ostatními žáky.

Příklady přímých znaků šikany

Verbální znaky

Posměšné poznámky na adresu žáka, urážení jeho rodičů. Nadávky, hrubé žerty. Pohoršující přezdívka. Vysmívání se slabostem (handicapům) žáka. Násilné a manipulativní příkazy, zákazy mluvení s kamarády.

Neverbální znaky

Strkání, honění, kopání, údery-rány (nápadné silné, oběť neoplácí). Rvačky, kdy jeden z účastníků je nápadně slabší a snaží se uniknout. Nátlak – dávání peněžitých a jiných darů šikanujícímu (agresori berou peníze, zabavují nebo ničí věci, přivlastňují si věci oběti, ničí nebo ukradnou učebnice a další školní pomůcky).

Příklady nepřímých znaků šikanování u žáka

Působí smutně, nešťastně, stísněně, stává se uzavřeným, mívá blízko k pláči. O přestávkách je často osamocený, nemá kamarády, vyhledává blízkost učitelů. Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními. Jeho prospěch se náhle a nevysvětlitelně zhoršuje. Má na těle modřiny, odřeniny, škrábance (nedovede je uspokojivě vysvětlit). Odmítá vysvětlit poškození a případné ztráty věcí (používá nepravděpodobné výmluvy). Mívá zašpiněný nebo poškozený oděv. Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.

Šikana není

Jedním z rozlišujících prvků je schopnost žáka **škádlení** opětovat, bránit se mu, zastavit ho. Ve chvíli, kdy se žák škádlení nebo agresí neumí nebo nemůže bránit, cítí se bezradný a bezmocný, a přesto škádlení nebo agrese pokračuje, pak toto chování přerůstá v šikanu.

Postup při podezření/odhalení šikany

Pracovník školy, který se o situaci dozví, sepíše záznam prvotní informace:

- KDO se na pracovníka obrátil;
- KDY (datum a čas);
- CO bylo sděleno (zapsat pouze a přesně to, co bylo řečeno, neměnit slova, nic nepřidávat);
- JAK SE BUDE POKRAČOVAT (na čem se s oznamovatelem domluvili).

Záznam musí být podepsán oběma stranami, pokud se však oznamovatel nebude chtít podepsat, skutečnost se pouze poznačí. Zápis pak pracovník školy předá školnímu metodikovi prevence, který celou situaci dále řeší ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm. Stejně bude postupováno i v případě písemného oznámení – upozornění (i anonymního).

-
- po celou dobu vyšetřování platí přísný zákaz podávání jakýchkoliv informací o případu pro všechny kromě členů školního poradenského pracoviště;
 - případ bude oznámen vedení školy;
 - na základě prvotní informace bude proveden diskrétní rozhovor s oznamovatelem a s obětí či oběťmi;
 - písemný záznam rozhovorů se svědky;
 - vyšetřena situace ve třídním kolektivu;
 - bude zajištěna ochrana oběti (obětí);
 - bude veden a písemně zaznamenán rozhovor s agresorem (agresory);
 - budou informováni rodiče nebo zákonní zástupci obětí, agresorů, na jednání s vedením školy budou rodiče agresora informováni o vzniklé situaci a možnostech udělení kázeňských opatření žákovi;
 - bude zorganizována třídnická hodina, kde se celá situace pojmenuje a sdělí se žákům výsledek vyšetřování, případně způsob potrestání agresorů;
 - proběhne rozhovor s rodiči obětí;
 - bude se pracovat s agresorem (uvědomování si svého chování a z toho vyplývajících důsledků);
 - v případě potřeby bude zjištěné oběti, ale i agresorovi zabezpečena odborná pomoc (psychoterapeut, psycholog, psychiatr, středisko výchovné péče);
 - bude svolána mimořádná třídní schůzka, kde budou rodiče o celé situaci informováni;
 - z důvodu nápravy situace bude potřeba následně pracovat s celým třídním kolektivem.

Postup v případě pokročilé šikany

Při náhlém projevu („výbuchu“) brutálního skupinového násilí bude postupováno následovně:

- zajištěna bezprostřední ochrana oběti (obětí);
- bude na pomoc přivolán další pracovník (pracovníci) školy;
- bude zabráněno agresorům v domluvě na křivé výpovědi;
- bude věnována dostatečná péče oběti (podpora, uklidnění, ošetření, ...);
- čin bude nahlášen Policii ČR, OSPOD a naváže se kontakt se specialistou na řešení šikany;
- vyšetřování protiprávní stránky povede Policie ČR, vyšetřování vztahů a onemocnění skupiny povede odborník a škola bude postupovat podle jejich pokynů závěrů.
- ve spolupráci s oddělením péče o dítě škola doporučí rodičům či zákonným zástupcům dítěte případná

opatření: o umístění dítěte (agresora) do pobytového oddělení SVP, o realizaci dobrovolného diagnostického pobytu žáka v diagnostickém ústavu, o podání návrhu OSPODU (Orgánu sociálně právní ochrany dítěte) k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření nebo ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu;

- škola doporučí odbornou pomoc oběti a jejím rodičům (PPP, psychoterapeutická péče, klinický psycholog, psychiatr, pediatr).

Prevence šikany

- škola respektuje identitu a individualitu každého svého člena, odmítá násilí a zneužití moci v jakékoli podobě a přiznává riziko výskytu šikany, objeví-li se šikana, přistupuje škola k řešení včasné a otevřeně;
- na vytváření bezpečného prostředí a předcházení šikany podílí celá škola;
- vedení školy pověří alespoň jednu osobu z řad pedagogických pracovníků specifickými otázkami v prevenci a řešení šikany, která se bude v tématu pravidelně vzdělávat (např. školní metodik prevence, výchovný poradce);
- škola nastaví konkrétní a srozumitelná pravidla v chování ve svém školním řádu;
- škola nastaví důsledky za porušení pravidel;
- ve třídě jsou nastavena třídní pravidla, na tvorbě třídních pravidel a na reflexi jejich dodržování podílejí spolu s pedagogem (nejlépe třídním učitelem) do značné míry samotní žáci;
- škola usiluje o včasné odhalení šikany a za tímto účelem má nastavený funkční systém vzájemné komunikace mezi pedagogy;
- škola zajistí informovanost všech svých členů o tom, co je a co není šikanování, jak se zachovat ve chvíli, kdy je žák nebo pedagog ohrožován agresory, a kam se může obrátit o pomoc;
- škola kontinuálně realizuje specifickou primární prevenci rizikového chování (včetně šikany), kterou má popsáno v Minimálním preventivním programu školy;
- škola zajišťuje podporu a rozvoj pedagogů v podobě dalšího vzdělávání v této oblasti, vedení školy v oblasti právního povědomí;
- škola zajišťuje pravidelnou realizaci třídnických hodin, které by měly žákům poskytnout bezpečný prostor k reflexi vlastní zkušenosti ve škole, kdy mohou mluvit o své spokojenosti ve škole, pocitu bezpečí, vztazích ve škole a ve třídě, učit se efektivně řešit konfliktní situace atd.;

-
- škola má zmapovanou síť pomoci pro žáky i pedagogy ve svém regionu a navazuje s ní spolupráci (OSPOD, pedagogicko-psychologická poradna, Policie ČR apod.).

2. Kyberšikana

Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví. (Ministerstvo školství, 2009).

Vymezení pojmu

Kyberšikana

Kyberšikana je forma agrese, která se uplatňuje vůči jedinci či skupině osob s použitím informačních a komunikačních technologií (počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších moderních komunikačních nástrojů), a ke které dochází opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob - tzv. sekundárních útočníků (např. opakované sdílení nahrávky, opakované komentování apod.). Ačkoli je kyberšikana zpravidla definována jako činnost záměrná, může vzniknout i nezáměrně – např. jako nevhodný vtip, který se v on-line prostředí vymkne kontrole.

On-line obtěžování

Kyberšikana je často zaměňována s tzv. on-line obtěžováním. Termínem on-line obtěžování označujeme jednorázové útoky, jejichž dopad je pouze dočasný. „Opravdová“ kyberšikana musí splňovat zejména kritéria opakovanosti, musí být dlouhodobá a musí být vnímána jako ubližující. Oběť se pak nedokáže útokům účinně bránit, existuje mocenská nerovnováha.

Projevy kyberšikany

Mezi kyberšikanu řadíme projevy tradiční psychické šikany posílené využitím ICT, například:

- dehonestování (ponižování, nadávání, urážení) v on-line prostředí;
- vyhrožování a zastrašování v on-line prostředí;
- vydírání v on-line prostředí;
- očerňování (pomlouvání) v on-line prostředí;
- publikování ponižujících videozáznamů, audiozáznamů nebo fotografií;

-
- ponižování a pomlouvání (denigration);
 - krádež identity (impersonation) a její zneužití;
 - ztrapňování pomocí falešných profilů;
 - provokování a napadání uživatelů v online komunikaci (flaming/bashing);
 - zveřejňování cizích tajemství s cílem poškodit oběť (trickery/outing);
 - vyloučení z virtuální komunity (exclusion);
 - obtěžování (harassment);
 - specifické formy kyberšikany spojené s hraním on-line her;
 - happy slapping (v překladu „zábavné fackování“);
 - kyberstalking (pronásledování ve spojení s využitím informačních komunikačních technologií);
 - webcam trolling (zneužívání webkamer pro manipulaci uživatelů internetu prostřednictvím podvržených videozáznamů).

Řešení kyberšikany z hlediska školy

- podpořit oběť a zajistit její bezpečí;
- zajistit co nejvíce důkazních materiálů;
- incident vždy vyšetřit;
- informovat rodiče;
- zkonzultovat řešení s dalšími institucemi;
- žádat konečný verdikt a informace;
- zvolit odpovídající opatření.

Mezi nejčastější argumenty proti řešení kyberšikany školou patří následující:

1. Pokud kyberšikana probíhá mimo budovu školy (či mimo školní akci), není to problém školy.
2. Řešení kyberšikany ve škole vyvolá negativní publicitu a odradí potenciální klienty – rodiče nově přijímaných/zapisovaných žáků.
3. Škola nemá nástroje, jak kyberšikanu řešit.
4. Nástroje, které škola používá, nefungují (např. rodiče útočníka nespolupracují).
5. Kyberšikana sama odezní, nemá tedy smysl ji v prostředí školy řešit.

Mezi nejčastější argumenty pro řešení kyberšikany školou patří následující:

1. Kyberšikana často doprovází jiné druhy šikany, které se dějí v prostředí školy. Škola se musí starat o své klima, musí zajistit práva dětí i zaměstnanců (např. právo na vzdělání, právo na pracovní podmínky atd.).
2. Podle počtu obětí kyberšikany či souvisejících forem kybernetické agrese s ní mají problém téměř všechny školy. Škola, která řeší problémy, jež se v jejím prostředí vyskytují, postupuje správně a zajišťuje si tak dobrou publicitu.
3. Škola může postupovat stejně jako při řešení tradiční šikany – kyberšikana s tradiční šikanou souvisí a je s ní často úzce propojena.
4. Pokud nástroje pro řešení kyberšikany nefungují, je třeba zkonzultovat problém např. s odbory sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR, specializovanými poradnami a řešit jej v součinnosti s nimi.
5. Pokud nebudeme kyberšikanu řešit, dáváme žákům, kteří o kyberšikaně vědí, signál, že mohou kyberšikanu páchat také a nebudou za ni potrestáni. Tímto způsobem v nich budujeme škodlivé vzorce chování, které pak mohou předávat dále.

Řešení kyberšikany z hlediska oběti

- zachovat klid – nejednat ukvapeně;
- uschovat si důkazy – uchovat a vystopovat veškeré důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložte www stránky apod.), dále na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi či útočníkům zahájeno vyšetřování. (postup viz příloha);
- ukončit komunikaci s pachatelem – nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovat, nemstít se; cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli;
- blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje – pokusit se zamezit útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu oběti a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby);
- identifikovat pachatele (pokud to neohrozí oběť);
- oznámit útok dospělým (učitel, rodič) – svěřit se blízké osobě, pro uchování důkazů oslovit někoho, kdo má vyšší IT gramotnost; kontaktovat školu a specializované instituce (PPP, Policie, SVP, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology apod.);
- nebát se vyhledat pomoc u specialistů – kontaktovat specializované organizace, poradny případně Policii ČR;
- žádat konečný verdikt (v případě řešení situace školou) – po prošetření celého případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí;

Před kyberútoky – ať již v podobě aktivit jednorázové kyberagrese či rozvinuté kyberšikany, neexistuje

stoprocentní ochrana, dokonce ani to, že oběť přestane využívat internetové či mobilní služby, kybernetický útok nezastaví – oběť pouze „zatím neví“, že je v prostředí internetu dehonestována. Je pouze otázkou času, než se o existující situaci dozví.

Řešení kyberšikany z pohledu rodiče

- zajistit bezpečí a podporu dítěte;
- vyšetřit situaci;
- vyhnout se bezprostřednímu zákazu přístupu dítěte k IT;
- kontaktovat školu, specializovanou instituci či přímo rodiče agresora;
- požadovat konečný verdikt;
- stanovit opatření;
- spolupracovat se školou.

3. Záškoláctví

Záškoláctvím se rozumí taková neomluvená nepřítomnost žáka ve škole, a to i opakovaná, která je způsobena zpravidla úmyslně žákem nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu, která trvá obvykle po celý vyučovací den (případně po určitou část vyučování, např. v odpoledních hodinách nebo jen v některých předmětech). Cílem je vyhnout se přítomnosti ve vyučování nebo pouze v některých vyučovacích hodinách.

Východiskem pro řešení záškoláctví je Metodické doporučení MŠMT a Školní řád. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka do školního elektronického systému Bakaláři. Při podezření na neomluvenou absenci si třídní učitel nebo jiný vyučující může vyžádat prostřednictvím zástupců žáka vyjádření lékaře o zdravotním stavu žáka – lékařské potvrzení.

Postup při řešení

- o neomluvené nepřítomnosti (případně o zvýšené omluvené nepřítomnosti za podezřelých okolností) informuje třídní učitel výchovného poradce a ředitele školy;
- při neomluvené absenci do 10 hodin řeší situaci třídní učitel formou pohovoru se zákonným zástupcem žáka. Na pohovor zve zákonného zástupce třídní učitel písemnou formou (např. zpráva ve školním

systému Bakaláři);

- při neomluvené absenci nad 10 hodin řeší situaci výchovná komise formou pohovoru se zákonným zástupcem žáka. Na pohovor zve zákonného zástupce třídní učitel písemnou formou (např. zpráva ve školním systému Bakaláři). Výchovná komise je obvykle tvořena výchovným poradcem, ředitelem školy a třídním učitelem, případně zástupcem ředitele školy nebo školním metodikem prevence;
- při neomluvené absenci více než 25 hodin nebo 5 a více dnů za pololetí, škola (vedení školy, výchovný poradce) informuje orgány sociální péče o dítě (OSPOD).

Opatření při záškoláctví

- žák má neomluvenou absenci (1 – 5 hodin za pololetí nebo 1 den) – důtka třídního učitele;
- žák má neomluvenou absenci (6 – 12 hodin nebo 2 dny za pololetí) – důtka ředitele školy;
- žák má neomluvenou absenci (13 – 18 hodin nebo 3 dny za pololetí) – stupeň chování 2 (uspokojivé);
- žák má neomluvenou absenci (19 – 24 hodin nebo 4 dny za pololetí) – stupeň chování 3 (neuspokojivé);
- žák má neomluvenou absenci (více než 24 hodin nebo 5 a více dnů za pololetí) – stupeň chování 3 (neuspokojivé) a zároveň škola (vedení školy, výchovný poradce) informuje OSPOD.

4. Rizikové sexuální chování

Jako rizikové sexuální chování lze označit projevy v oblasti sexuality dítěte, jež s sebou nesou zdravotní, sociální, psychologická, výchovná aj. rizika. Ta mohou závažně ovlivnit zdraví dítěte i jeho další psychosexuální vývoj (probíhá v etapách, každá z nich má svá specifika). Řadíme zde předčasný začátek pohlavního života, promiskuitu (časté, náhodné a nezávazné střídání sexuálních partnerů, anonymní sex (sex s neznámým člověkem), prostituci (sex za úplatu), nepřiměřené projevy sexuality vůči vrstevníkům, dětem, dospělým (např. agrese, nátlak, obnažování či masturbace na veřejnosti i online, obscénní chatování) a realizaci rizikových sexuálních praktik (krvavé sexuální praktiky, nechráněný orální/vaginální/anální styk atd.).

Postup při řešení

- uvědomit si, že jde o krajně citlivou záležitost a dle toho postupovat;
- zaměstnanec školy, který zjistí přítomnost rizikového sexuálního chování, informuje o tomto výchovného poradce, ředitele školy;
- ředitel školy nebo výchovný poradce informuje o situaci zákonné zástupce žáka v případě, že se tohoto jednání nedopouští zákonný zástupce žáka;
- v případě, že se rizikové sexuální chování opakuje nebo přetrvává po delší dobu, doporučí ředitel školy nebo výchovný poradce zákonným zástupcům návštěvu odborníka (psycholog, psychiatr, pediatr, sexuolog, gynekolog, urolog apod.);
- dle závažnosti situace ohlásí ředitel školy tuto skutečnost OSPOD a Policii ČR.

V případě zjištění rizikového sexuálního chování se pořídí písemný záznam, při kterém se postupuje obdobně jako v případě šikany.

5. Návykové látky, tabák, alkohol

Návykové látky Vymezení pojmu

Psychoaktivní (omamné a psychotropní látky – OPL) látky jsou chemické látky primárně působící na centrálně nervovou soustavu, kde mění mozkové funkce a způsobují dočasné změny ve vnímání, náladě, vědomí a chování. Mezi tyto látky spadá i **alkohol a tabák**.

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázané je i navádění k užívání těchto látek. Ten, kdo se dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení OPL, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR.

Žákům a studentům je zakázáno do školy vnášet a ve škole užívat návykové látky a jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují.

Konzumace OPL ve škole

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných je nutné mu v další konzumaci zabránit;
- návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci;
- pedagogický pracovník posoudí, zda žáků nehrozí nějaké nebezpečí;
- v případě, že je žák ohrožen na životě, zajistí škola nezbytnou pomoc přivoláním lékařské první pomoci, linka 155;
- nehrozí-li akutní nebezpečí, zajistí pedagog vyjádření žáka (písemný protokol) a vyrozumí vedení školy;
- v případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl;
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany a vyčká jeho pokynů, popř. si vyžádá jeho pomoc;
- zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval OPL i v případě, že je žák schopen výuky;
- současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí – OSPOD;
- v případě zájmu zákonného zástupce, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace;
- z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem; je třeba rozlišit uživatele/distributora – konzument je nebezpečný jenom sám sobě a distributor všem, distribuce je trestným činem, konzumace porušením školního řádu;
- navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání;
- v případě podezření na intoxikaci ještě před vstupem do školy, postupuje pedagogický pracovník jako v bodu 3.

Distribuce OPL ve škole

- distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství žákem distribuované není rozhodující;
- přechovávání OPL je také protiprávním jednáním. Množství, které má žák u sebe je rozhodující pro to,

aby bylo toto jednání specifikováno jako přestupek (menší množství) nebo jako trestný čin (více než málo);

- má-li pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost městskému oddělení Policie ČR;
- pokud se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonné zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dítěte OSPOD.

Postup řešení

Nález OPL ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, je postupováno takto:

- látka se nepodrobuje žádnému testu;
- tato skutečnost se ihned oznámí vedení školy;
- za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů; obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uchovají ji do školního trezoru;
- nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajistí podezřelou látku.

Při nález OPL u některého žáka se postupuje takto:

- zabavená látka se nepodrobuje žádnému testu na složení;
- ihned je informováno vedení školy;
- nález je sepsán stručný záznam: datum, místo a čas nálezů, jméno žáka, ten zápis podepíše, v případě odmítnutí podpisu uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu;
- zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce;
- nález se vyrozumí Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka;
- v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři.

V případě podezření, že některý žák má u sebe nějakou OPL, postupuje se takto:

- jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR;
- vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup a informovat zákonného zástupce;
- žáka izolovat a do příjezdu Policie ho mít pod dohledem;
- nesmí se v žádném případě provádět osobní prohlídka ani prohlídka jeho věcí.

Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek nebo jejich přechovávání

- Je-li žák pod vlivem drog a jeho život je jednoznačně ohrožen:
- zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvést do nemocnice;
- informovat okamžitě rodiče o dané situaci;
- přivolat rodiče do školy a dohodnout se na dalším postupu;
- doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě;
- vysvětlit rodičům nutnost léčby, důležitá je motivace k léčbě.

Je-li žák pod vlivem drog a jeho život není jednoznačně ohrožen:

- předběžně zjistit o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá;
- ihned přivolat rodiče do školy a informovat je o situaci;
- není-li psychický či fyzický stav žáka dobrý, doporučí škola návštěvu lékaře;
- doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o problematice drogové závislosti;
- vysvětlit rodičům nutnost léčby žáka, důležitá je motivace k léčbě.

Postup při objevení dealera ve škole:

- ihned informovat o dané situaci Policii ČR;
- ve spolupráci s Policií ČR podniknout další nezbytné kroky.

Postup při podezření na zneužívání návykových látek:

- přivolat rodiče do školy, šetrně jim osvětlit podezření;
- doporučit rodičům návštěvu odborníka a dohodnout se na dalším výchovném postupu.

6. Tabák

Ve školách a školských zařízeních i vnějších prostorách škol (areál školy, školní pozemek) všech typů škol i na všech akcích školou pořádaných je zakázáno kouřit, užívat e-cigarety. Kouřit a užívat e-cigarety zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená. Ve školách a školských zařízeních i vnějších prostorách škol je tento zákaz vyznačen grafickou značkou.

Postup při zjištění držení tabákového výrobku

- v případě přistižení žáka při užívání tabákového výrobku je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci této látky;
- tabákový výrobek e-cigaretu, je třeba žákovi odebrat a zajistit ho;
- třídní učitel nebo jiný pedagogický pracovník sepiše o události stručný záznam (datum, místo, čas, jméno, příjmení a podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy. Vyrozumí vedení školy;
- třídní učitel informuje zákonného zástupce;
- při opakování vyrozumí škola OSPOD OPR Černošice nebo orgán dle trvalého pobytu žáka;
- z konzumace tabákových výrobků, e.cigaret ve škole budou vyvozena kázeňská opatření, která jsou stanovena v klasifikačním řádu.

7. Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci podporovat. Zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných je stanoven školním řádem.

Postup řešení

Konzumace alkoholu

- přistiženému žákovi je nutné mu zabránit v další konzumaci;
- alkohol je třeba odebrat a zajistit;

-
- pedagogický pracovník posoudí, zda žáků nehrozí nějaké nebezpečí;
 - v případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci, linka 155;
 - jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagog stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud, od koho má alkohol), informuje vedení školy, metodika prevence;
 - v případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl;
 - v případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Může vyžádat pomoc;
 - zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval alkohol, i když je žák schopen výuky;
 - při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte OSPOD;
 - škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace;
 - z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Postup při nálezů alkoholu v prostorách školy

- tekutina se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury;
- o nálezů je ihned uvědomeno vedení školy.;
- nalezená tekutina je uložena u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu;
- zpracuje se stručný záznam o události (třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce).

Postup při nálezů alkoholu u některého žáka

- tekutina se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury;
- o nálezů je ihned uvědomeno vedení školy.;
- nalezená tekutina je uložena u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu;
- záznam s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka a podpis žáka), v případě, že odmítne, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, při záznamu minimálně dva svědci z řad pedagogů, založení do agendy

-
- vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování – oznámení na sociálně-právní odbor dětí OSPOD;
 - v případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

7. Sebepoškozování a poruchy příjmu potravy

Pokud pedagog zjistí příznaky sebepoškozování, situaci konzultuje s výchovným poradcem či metodikem prevence, vedením školy. V případě nutnosti je dále navázána spolupráce s rodiči žáka, pediatrem či psychopediatrem, eventuálně je osloven orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).

Nejčastěji pozorované sebepoškozující chování

- řezání (žiletkou, střepem atd.)
- pálení kůže.
- škrábání,
- píchání jehlou,
- rozrušování hojících se ran,
- značkování rozpáleným kovem nebo například značkovací pistolí,
- obrušování popálené kůže,
- kousání, údery, nárazy,
- dloubání, tahání kůže a vlasů/ochlupení a další.

Sebepoškozování se může týkat kterékoliv části těla, nejčastějším místem poškození však bývají ruce, zápěstí a stehna. Závažnost poškození může sahát od povrchových ran až po poranění vedoucí k trvalému znetvoření.

Postup řešení

Hrozí riziko závažného ublížení či ohrožení života

(přímé riziko = žák drží ve škole žiletku a plánuje se řezat, mluví o sebevraždě atd./nepřímý předpoklad rizika = učitel objeví staré jizvy na zápěstí atd.)

- řeší psychiatrické oddělení či klinika spádové nemocnice, centrální příjem nejbližší psychiatrické léčebny – i nedobrovolně, ideálně po předchozí telefonické konzultaci.

Nehrozí aktuální ohrožení závažným sebezraněním

(platí pro žáky motivované k řešení situace a hledání pomoci, vynucená konzultace u odborníka málokdy přinese efekt)

- předat dítě školnímu psychologovi, pokud škola nedisponuje školním psychologem, lze samozřejmě využít služeb psychologa pedagogicko-psychologické poradny, školnímu poradenskému pracovišti;
- pokud žák není aktuálně ohrožen závažným sebezraněním, jsou osloveni zákonní zástupci žáka a jsou jim předány kontakty na dostupné psychiatrické či psychologické ambulance či krizová centra, která mohou dále pomoci situaci řešit;
- stanovit jasně hranice a pravidla na půdě školy, například lze zavést pravidlo, že žák může za učitelem přijít kdykoliv, když pociťuje nutkání poškodit se;
- v případě **poruch příjmu potravy** je vhodné vyrozumět nejen rodiče, ale také pediatra, a to vždy, když dítě výrazněji zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků). Rodiče je vhodné informovat, i když dítě nechodí do školní jídelny;
- Žáka a rodinu je třeba motivovat k návštěvě specialisty (psychiatrické a psychologické ambulance, krizová centra, linky důvěry).

Nevhodný postup

- snaha okamžitě odstranit sebepoškozující chování;
- sankce a ignorace.

8. Svévolné opouštění školy

Svévolné opouštění školy je posuzováno jako závažné porušení školního řádu. Při svévolném opouštění školy, škola bezodkladně činí kroky k zajištění bezpečnosti žáka (informuje zákonného zástupce, dle situace PČR atd.)

Postup řešení

- je nutné informovat zákonného zástupce žáka, dle situace Policii ČR;
- žákovi je uděleno kázeňské opatření;
- absence na hodinách je posuzována jako neomluvená.

9. Extremismus, rasismus, xenofobie

Extremistické chování - je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování - na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozují.

Xenofobní chování - na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Projevy

- verbální a fyzické napadání spolužáků, zaměstnanců či návštěvníků školy kvůli jejich politickému či náboženskému přesvědčení anebo rasovému, národnostnímu, etnickému či třídnímu původu (včetně střetů různých extremistických či etnicky/nábožensky vymezených part a skupin);
- revizionistické zpochybňování oficiálních výkladů historie či pojetí soudobé demokracie ve prospěch extremistického výkladu;

-
- agitace ve prospěch extremistických hnutí na půdě školy a snaha o získání nových stoupenců mezi vrstevníky (včetně možnosti vytváření extremistických part a skupin ve škole);
 - využívání školního vzdělání a výcviku k nabytí znalostí, dovedností a schopností pro bezprostřední využití v extremistické scéně (návlek bojových umění v kroužcích sebeobranu apod.);
 - využití školních prostor, zařízení a přístrojů ve prospěch extremismu (např. využití školních počítačů a serverů k vytváření a umístění extremistických internetových stránek);
 - zanedbávání školních povinností kvůli volnočasovým extremistickým aktivitám mimo školu (škála mimoškolních extremistických aktivit je široká).

Postup řešení

- zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu;
- zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole;
- vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu;
- nabídnout alternativní volnočasové aktivity;
- zaměřit výuku na tyto problémy;
- okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory;
- pozvat experty k diskusi s žáky/studenty;
- informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci;
- **vyrozumění rodičů** v případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě;
- **vyrozumění policie** v případě závažných projevů (především násilných), podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost (např. opakované rasistické verbální výpady se závažnými dopady na psychiku terčů takových výpadů apod.).

Nevhodný postup

- moralizování a skandalizace bez obeznámenosti s problematikou mládeže a extremismu;
- okamžité vyhrožování tresty a zákonnými postihy v případě kontroverzních názorů v běžných

diskusích;

- nezkoumání motivace lidí k určitému jednání, které se na první pohled může jevit extremistické, ale nemusí takové být;
- přejímání extremistických názorů do výuky a argumentace s cílem zalíbit se extremisticky orientované mládeži.

10. Vandalismus

Vymezení pojmu

Jedná se svévolné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku či podobných statků, které nepřinášejí pachateli žádné materiální obohacení a pro které pachatel zpravidla nemá žádný motiv, většinou tak koná jen pro vlastní potěšení či pro potřebu odreagovat se.

Motivace

Důvody pro takové chování jsou nejrůznější a pro vypořádání se s tímto jevem je třeba se jimi v každém konkrétním případě zabývat. Jestliže se jedná o záměr a cíl, pak je třeba použít vůči žákyni/žákovi jiné opatření, než když se jedná o následek šikany, snahu na sebe upozornit, vyrovnat se spolužákům a spolužačkám, získat pozici a obdiv v partě, ukázat odvahu a sílu před vrstevníky, opačným pohlavím.

Vandalismus se může pojít s dalšími projevy chování, kterým je třeba věnovat zvýšenou pozornost, může se jednat o viditelné projevy nezdravého vývoje dítěte vlivem sociálního znevýhodnění, rodinného zanedbávání nebo důsledkem osobnostních či vývojových obtíží.

Projevy

- poškozování školního majetku či věcí spolužáků, útoky na věci mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, zničené školní pomůcky, učebnice, části oblečení apod.);
- sprejství (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku apod.), primárním motivem sprejství nemusí být záměrné poškození majetku, ale např. kreativní vyjádření sebe sama u dospívajícího jedince (avšak společensky netolerovaným způsobem).

Postup řešení

- vždy je informován ředitel školy;
- informovat zákonné zástupce (vždy u nezletilých žáků);
- zajistit bezpečí a klidný průběh situace, zabránit dalším škodám;
- při odmítnutí spolupráce rodičů, zákonných zástupců nebo při opakovaném vandalismu vyrozumět OSPOD, (obecní úřad);
- při každém vandalském činu podávat vždy objektivní informace pedagogickému sboru, vychovatelům, žákům a rodičům, aby bylo zamezeno „informačnímu šumu“ a překrucování stavu věci;
- při opakovaném vandalismu stejným žákem oslovit pedagogicko-psychologické poradenství nebo střediska výchovné péče (se souhlasem rodičů, zákonných zástupců, u nezletilých i zletilých žáků);
- škola není orgán činný v trestním řízení, pokud okolnosti nasvědčují spáchání trestného činu, škola předá věc Policii ČR:

Přestupek proti majetku:

- úmyslné poškození věci může být přestupkem podle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (pod písm. a) bod 4: „zničením nebo poškozením věci“);

Trestný čin poškození cizí věci

- dosáhne-li škoda hranice „škody nikoli nepatrné“ (nejméně 10 000 Kč), může jít o trestný čin (trestní zákoník - § 228 Poškození cizí věci);

Hranice škody (orientačně), trestní zákoník - § 138, zejména:

- škoda nikoli nepatrná: nejméně 10 000 Kč
- škoda nikoli malá: nejméně 50 000 Kč
- větší škoda: nejméně 100 000 Kč
- značná škoda: nejméně 1 000 000 Kč
- škoda velkého rozsahu: nejméně 10 000 000 Kč

Role a odpovědnosti

První zjišťující pracovník (učitel / vychovatel / provozní zaměstnanec)

- okamžitě zastaví jednání (je-li přítomno) a zajistí bezpečí,

-
- zajistí místo tak, aby nedocházelo k dalším škodám (příp. uzavře prostor),
 - neprodleně informuje vedení školy,
 - sepiše prvotní záznam (kdo-kdy-kde-co; svědci).

Vedení školy (ředitel / zástupce)

- rozhodne o dalším postupu (kázeňská opatření, náhrada škody),
- určí, kdo provede dokumentaci a komunikaci,
- dle závažnosti rozhodne o oznámení Policii ČR (zejm. při podezření na trestný čin / opakování / vyšší škoda / neznámý pachatel),
- zajišťuje komunikaci se zřizovatelem, pokud je škoda významná nebo bude uplatňována pojistná událost.

Třídní učitel

- komunikuje se zákonnými zástupci žáka (po předběžném prověření),
- zajišťuje součinnost při nápravě a výchovných opatřeních, vede záznam do třídní dokumentace dle vnitřních pravidel školy.

Školní metodik prevence / výchovný poradce

- vyhodnotí, zda vandalismus nesouvisí s jiným rizikovým chováním (šikana, skupinová dynamika, konflikt),
- navrhne preventivní a nápravná opatření (práce s třídou, dohled, režimová opatření).

Pověřená osoba

- provede fotodokumentaci a předběžný odhad škody / podklady pro opravu,
- zajistí odstranění závad a bezpečné užívání prostor,
- připraví podklady pro případné pojištění / uplatnění náhrady škody.

Dokumentace (minimální rozsah)

- fotodokumentace + stručný protokol: datum/čas/místo, popis škody, odhad, svědci, přijatá opatření, kdo informován (rodiče/PČR/zřizovatel).

Nevhodný postup

- přehlížení prvních náznaků problému;
- potlačování diskuse; nerespektování názorů žáků;

-
- pouhé pasivní předávání informací (např. holé informace typu: „vandalismus je špatný“, „nesmíte ničit vybavení třídy“);
 - apatie k problému;
 - nekomunikace mezi učitelem a žákem, učitelem a zákonným zástupcem; nezdravá komunikace.

Východiska prevence vandalismu

- jednotnost v názorech pedagogického sboru na standardy chování požadovaného od žáků;
- fyzický dohled nad žáky o přestávkách v prostorách, kde se žáci mohou pohybovat;
- organizované přestávkové aktivity;
- odpočinková (relaxační) místa;
- resocializační pedagogiky (resocializační divadlo, sportovní aktivity, dramatoterapie, muzikoterapie, výtvarné aktivity);
- komunikace se žáky;
- vytváření vhodného klimatu ve škole, třídě;
- netolerance jakéhokoli závadového chování;
- průběžná prevence během celého školního roku;
- výchova prací – optimálním řešením náhrady škody je uvedení poškozené věci do původního stavu viníkem (u žáků 2. stupně ZŠ a střední školství) či za pomoci rodičů (žáci 1. stupně ZŠ), a to vlastními silami, lidskou, fyzickou prací (za předpokladu, že ještě lze vandalsky poškozenou věc opravit);
- zakotvení podmínek zacházení se školním majetkem, včetně sankcí a náhrad do školního řádu, a prokazatelné seznámení žáků a rodičů s tímto nařízením;
- trénink zvládání vlastní agresivity, nácvik odolnosti proti stresu v indikovaných případech.

12. Krádeže

Vymezení pojmu

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho, a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován.

Postup řešení

- řeší pedagog, výchovný poradce a/nebo školní metodik prevence, vedení školy;
- zajištění bezpečí a klidného průběhu situace, zabránění eskalace konfliktu;
- pořízení písemného záznamu na základě výpovědi poškozeného;
- informování rodiče poškozeného ihned, rodiče zloděje po precizním zjištění příčin (dítě může být ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach, nemění to však situaci, že došlo ke krádeži);
- předání věci orgánům činným v trestném řízení (obvodní oddělení Policie ČR) nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost;
- náhrada způsobené škody řešena podobně, jako u vandalismu, je preferována náprava vztahu mezi poškozeným a zlodějem (zloděj věc vrátí přímo poškozenému, omluví se a nabídne za své chování nějakou kompenzaci);
- písemný záznam o krádeži, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti;
- kdo – kdy – kde – jak – proč – čím;
- odpovědnost školy za věci odložené v souvislosti s provozem školy se posuzuje podle pravidel o škodě na odložené věci (zejména § 2945 občanského zákoníku).

Způsobená škoda

Přestupek proti majetku:

- nejsou naplněny znaky trestného činu, může být jednání posouzeno jako přestupek proti majetku dle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Trestný čin krádeže:

- krádež může být trestným činem zejména podle § 205 trestního zákoníku, (nejde jen o hodnotu věci – trestnost může být dána i jinými znaky (např. vloupání, krádež věci „na sobě nebo při sobě“, recidiva apod.).

Hranice škody (orientačně pro posouzení trestního práva):

- jsou vymezeny v § 138 trestního zákoníku, zejména:
 - škoda nikoli nepatrná: nejméně 10 000 Kč
 - škoda nikoli malá: nejméně 50 000 Kč
 - větší škoda: nejméně 100 000 Kč

-
- značná škoda: nejméně 1 000 000 Kč
 - škoda velkého rozsahu: nejméně 10 000 000 Kč.

Škola a školské zařízení není orgán činný v trestním řízení, takže nemůže nic vyšetřovat.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy/šk. zařízení.

Prevence krádeží

- doporučení školy – cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním žáci do školy nenosí, případně je mohou odkládat na místa k tomu určená, pokud takové místo žáci nemají stanoveno, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí;
- i v případě doporučení žákům nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení;
- pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Součástí tohoto krizového plánu je také příloha Mimořádné situace – stručný postup školy, která upravuje jednotný postup školy při bezpečnostních incidentech a mimořádných událostech (např. požár, evakuace, hrozba, napadení, zbraň, únik nebezpečné látky) a základní pravidla krizové komunikace.

Příloha Mimořádné situace – stručný postup školy

Kontakty

- Tísňová volání: **112** (vše), **150** (HZS), **155** (ZZS), **158** (PČR)
- Ředitel/ka: Petra Chlumská, tel.: 603 324 340

-
- Zástupce ředitele: Zuzana Denková, tel.: 603 553 828
 - Školník / správce budovy (uzávěry, technika): Karel Kašpar, tel.: 724 785 953
 - Školní poradenské pracoviště (ŠPP) / kontaktní osoba podpory: Jana Rybáková
 - Shromaždiště A (evakuace):
 - Shromaždiště B (náhradní):

Obecné zásady (platí vždy)

- **Chraň život a zdraví.**
- **Volej IZS** (112 / 150 / 155 / 158) – stručně: kdo volá, odkud, co se děje, kolik osob, zranění, zda je útočník/zbraň.
- **Řízení na místě:** do příjezdu IZS řídí ředitel/určená osoba; po příjezdu se řídí pokyny velitele zásahu.
- **Evidence osob:** vyučující bere **třídní knihu / seznam** a po přesunu hlásí stav (všichni / chybí kdo).
- **Komunikace navenek:** **mluví pouze ředitel/určená osoba**; ostatní nešíří neověřené informace.
- **Záznam události:** po stabilizaci se sepiše stručný záznam (časová osa, opatření, kdo informován).

Požár / kouř / zápach spáleniny

Okamžitě:

- Aktivuj poplach (dle školy), **volej 150 / 112.**
- **Evakuuj** nejbližší bezpečnou cestou; zavři dveře (ne zamykat), nepoužívej výtah.
- Na shromaždišti proved' **kontrolu osob** a nahlas stav vedení školy. **Pozn.:** nikdo se nevrací do budovy bez pokynu HZS.

Evakuace (na pokyn HZS/PČR/vedení) – obecný postup

- Vyučující: třídní kniha/seznam, rychlé seřazení, odchod dle tras, kontrola WC při možnosti.
- Vedení: koordinace sektorů (budovy), kontakt s IZS, převzetí hlášení od tříd.
- Shromaždiště A/B: kontrola osob, první pomoc, čekat na pokyny.

Napadení / zbraň / aktivní útočník

Pokud je to bezpečné:

- **Volej 158 / 112.**
- Dle situace zvol: **Útěk → Ukrytí (lockdown) → Obrana (krajní situace). Lockdown (ukrytí):**
- Zamkni/zablokuj dveře, zhasni, stáhni žaluzie (jde-li), ticho, telefony ztlumit.

-
- Žáci mimo dohled od dveří/oken.
 - Neotvírat nikomu, dokud PČR jednoznačně neukončí režim.

Hrozba (bomba, výhružka), podezřelý předmět

- **Zachovej klid, nešířit paniku.**
- **Volej 158 / 112** a řiď se pokyny.
- Podezřelý předmět: **nesahat, nemanipulovat**, vymezit prostor, držet odstup.
- Evakuaci provádět dle pokynu (PČR/HZS / vedení po konzultaci).

Únik nebezpečné látky / plyn / chemikálie

- Zajisti vlastní bezpečí, **nechod' do zamořeného prostoru.**
- **Volej 112.**
- Dle situace: uzavři prostor, větrej jen pokud je to bezpečné; zajisti odstup.
- Zasažené osoby: první pomoc (oplach, čerstvý vzduch), dle pokynů ZZS.

Úmrtí / tragická událost (žák, zaměstnanec)

Cíl: chránit život a důstojnost, sdělit ověřené informace citlivě, zajistit bezpečí dětí, nabídnout podporu, zabránit šíření nepravd.

1. Pokud k události dojde ve škole / na školní akci:

Okamžitě:

- Volej 155 / 112; zahaj první pomoc (dle možností), případně použij AED.
- Zajisti bezpečí ostatních (odveď třídu/skupinu mimo místo události, zajisti dohled).
- Informuj vedení školy; do příjezdu IZS postupuj podle pokynů operátora a velitele zásahu.
- Zajisti místo události (nepouštět nepovolané osoby, nepořizovat záznamy, nešířit informace).
- Pokud okolnosti nejsou jasné / je podezření na trestný čin, volej 158 a řiď se pokyny PČR.

2. Pokud se škola dozví o úmrtí mimo školu (dopad na třídu):

- Ověření informace: vedení školy ověří zprávu (přednostně u rodiny / zákonných zástupců) a domluví, co může škola sdělit; bez souhlasu rodiny nezveřejňovat detaily ani okolnosti.

- Sjednání postupu: ředitel/ka + ŠPP + třídní (dle potřeby) se krátce domluví na jednotném sdělení, načasování, podpoře ve třídě a komunikaci navenek.
- Sdělení třídy: ideálně třídnická hodina; sdělení krátké a jasné, bez spekulací. Přiměřeně věku (1. stupeň jednoduše a s více ujištěním; 2. stupeň více prostoru na otázky). Zdůraznit, že různé reakce jsou v pořádku a že se nešíří neověřené informace.
- Režim dne: podle situace snížit tlak na výkon (omezit zkoušení/písemky), umožnit pauzy; zajistit dohled. Děti, které to nezvládají, mohou po domluvě odejít na rozhovor do ŠPP.
- Informování rodičů: stručně a ověřeně (v rozsahu dohodnutém s rodinou). Uvést, jakou podporu škola nabízí a na koho se mohou obracet.
- Pieta a vzpomínka: pouze se souhlasem rodiny (kondolenční dopis, kniha vzkazů, krátká vzpomínková chvíle apod.); dobrovolná účast.
- Následná podpora: třídní + ŠPP sledují třídu i jednotlivce v dalších dnech a týdnech, nabízena možnost individuálního rozhovoru; při výrazném zhoršení stavu informovat rodiče a doporučit odbornou pomoc.

3. Evidence a hlášení (pokud šlo o úraz při činnostech školy):

- Vedení školy zajistí splnění povinností k evidenci/hlášení úrazu a vyhotovení záznamu o úrazu dle příslušných právních předpisů a interních postupů školy (včetně informování zřizovatele a dalších dotčených subjektů podle situace).

Postup po mimořádné události (komunikace a podpora)

- Vedení + ŠPP: rychlé sjednocení postupu, určení kontaktních osob.
- Informace zaměstnancům (stručně: co se stalo, co dělat, kam směřovat děti).
- Informace rodičům (stručně, fakticky, bez spekulací; kde získají další informace).
- Nabídka podpory dětem i zaměstnancům; průběžné sledování tříd a jednotlivců.

Stručný záznam události (minimální rozsah)

- Datum/čas:
- Typ události:
- Místo:
- Průběh (časová osa):

Základní škola a Mateřská škola Nučice, okres Praha – západ, příspěvková organizace
Kubrova 136, 252 16 Nučice

IČO: 49855255 Datová schránka: ppjjhzi Tel: 731 449 236, 733 711 290
www.zs-nucice.cz info@zs-nucice.cz

-
- Přijatá opatření:
 - IZS kontaktován: ano/ne (čas, číslo):
 - Zranění: ano/ne (kdo, jak):
 - Informování rodiče: ano/ne (kdy, jak):
 - Vyhotovil/a:

aktualizováno 4. 1. 2026